

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

16.10.2026 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Youtube

✓ Румен Радев, председател на АИКБ, в „Денят с Веселин Дремджиев“

Румен Радев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), коментира проекта на държавния бюджет за 2027 г., заложените в него политики и необходимостта от структурни реформи. Сред основните акценти са фискалната политика, състоянието на публичните финанси и актуалните икономически предизвикателства пред бизнеса и българската икономика.

Гледайте цялото участие [ТУК](#).

Bulgaria ON AIR

✓ Минимална заплата от 660 евро може да ограничи ръста на останалите възнаграждения?

Правителството ще представи параметрите на държавния бюджет за 2027 г., като предлага минималната работна заплата (МРЗ) да достигне 660 евро от 1 януари 2027 г.

Сумата е с 12,80 евро под най-високия възможен размер от 672,80 евро.

Подходяща ли е новата формула за определяне на минималното възнаграждение и какви трябва да бъдат параметрите на бюджета - коментираха **председателят на Общото събрание на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев**.

Велев: Фиксацията върху МРЗ е контрапродуктивна

Според Велев прекомерният акцент върху минималната работна заплата води до изкривяване на доходите и до определяне на възнаграждения, които не съответстват на производителността на труда.

"Тази фиксация върху минималната работна заплата е контрапродуктивна. Тя е с 40 евро повече, отколкото можеше да бъде съгласно новото законодателство, и е два пъти по-голяма, ако ние бяхме Америка", заяви председателят на Общото събрание на АИКБ.

По думите му работещите не са длъжни да получават минимално възнаграждение, тъй като могат да изработват и значително по-високи заплати.

Велев подчерта, че в реалната икономика размерът на доходите трябва да бъде свързан с труда и постигнатите резултати.

"Минимална заплата трябва да се получава от 3 до 5% от хората, а не като у нас - около 37%".

Според Велев прекомерното увеличаване на минималното възнаграждение може да доведе до ситуация, в която средствата за повишение на заплатите на работещите със средна и висока квалификация не достигат.

По-високата минимална заплата сплесква доходите

Велев предупреди, че административното повишаване на минималното възнаграждение, без съобразяване със състоянието на икономиката, води до сближаване на различните нива на заплащане.

АИКБ настоява за дефицит под 3%

Велев съобщи, че Асоциацията на индустриалния капитал в България е препоръчала бюджетният дефицит да бъде под 3%. Според него страната ни разполага с добра данъчна система и събираемостта на приходите е на добро равнище, поради което по-големи възможности за подобрене има при разходите.

"Ние имаме добра данъчна система и тя не се променя. В приходната част имаме добра събираемост. Повече резерви има в съкращаване на разходите", добави председателят на Общото събрание на АИКБ.

Той посочи и проблемите в индустрията, като отбеляза, че България е сред държавите в ЕС с най-бърз спад на промишленото производство.

Повече по темата ще откриете [тук](#).

Българска браншова камара - машиностроене

✓ ББКМ отбеляза 35 години от своето създаване и 55 години от обявяването на Деня на машиностроителя

На 07 октомври 2026 г. в Интер Експо Център Българска браншова камара - машиностроене (ББКМ) отбеляза две значими годишнини за българската индустрия – **35 години от създаването на Камарата и 55 години от обявяването на Деня на машиностроителя.**

Юбилейното събитие събра над 140 представители на машиностроителни предприятия, държавни институции, работодателски организации, академичната общност, партньорски организации и медии. Сред присъстващите бяха представители на 51 компании от сектора, които заедно отбелязаха постигнатото до момента и обсъдиха бъдещите перспективи пред българското машиностроене. Поздравления към бранша отправиха заместник-министърът на икономиката, инвестициите и индустрията Левент Мемис, проф. д-р инж. Илия Железаров - ректор на Техническия университет в Габрово, **Румен Радев - председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България**, и Филип Геертс - генерален директор на европейската асоциация CECIMO. Бяха получени и писмени поздравления от Министър-председателя Румен Радев, от Ректорите на Технически университет – Варна проф. д-р Драгомир Пламенов, и от Русенски университет „Ангел Кънчев“ – проф. д-р Десислава Атанасова и акад. Христо Белоев д-р.тн. - почетен ректор, председател на ОС Русенския университет, от Директора на Институт по предприемачество на УНСС и ръководител на Катедра „Предприемачество“, Бизнес факултет - УНСС доц. д-р Костадин Коларов.

Официално откриване и поглед към развитието на бранша

Събитието бе открито от **председателя на Управителния съвет на ББКМ г-н Виолин Ненов**, който представи обзор на развитието на Камарата през изминалите 35 години, основните постижения на организацията и нейната роля за утвърждаването на машиностроенето като стратегически сектор за българската икономика.

В своя доклад той акцентира върху развитието на машиностроителния сектор, предизвикателствата пред индустрията, ролята на ББКМ като представителна работодателска организация и необходимостта от продължаващи усилия за повишаване конкурентоспособността на българските предприятия.

Пълният доклад на председателя на УС на ББКМ може да бъде изтеглен тук: https://bbcmb.org/uploads/pages/file_110_132_1791978463.pdf

Представени бяха резултатите от анкетата „Предизвикателства и конкурентоспособност на българското машиностроене“

Акцент в програмата бе специализираният дискуссионен панел, посветен на резултатите от анкетното проучване „Предизвикателства и конкурентоспособност на българското машиностроене“, проведено по инициатива на ББКМ сред предприятията от сектора.

Целта на проучването бе да идентифицира основните проблеми, пред които са изправени компаниите, както и да очертае възможностите за развитие на индустрията в условията на динамична икономическа и технологична среда.

По време на дискусията бяха представени и анализирани резултатите от анкетата, свързани с конкурентоспособността на предприятията, недостига на квалифицирани кадри, инвестиционната активност, технологичната модернизация и перспективите пред българското машиностроене.

Участниците се обединиха около необходимостта от по-тясно сътрудничество между бизнеса, образованието и институциите, както и от последователни политики за насърчване на индустриалното развитие и иновациите.

Отличени бяха водещи компании и личности от бранша

По време на събитието бяха връчени годишните браншови награди на ББКМ, които отличават предприятия и професионалисти с принос за развитието на българското машиностроене.

А ето и отличените:

Категория "Инвеститор на годината":

- 1-во място: [М+С ХИДРАВЛИК](#);
- 2-ро място: [АТАРО КЛИМА](#);

- 3-то място: [Накмаш-97](#);

Категория "Динамично развиваща се фирма":

- 1-во място: [ТАНГРА-АВ](#);
- 2-ро място: [Накмаш-97](#);
- 3-то място: [ФАБКО](#);

Категория "Цялостен принос към машиностроенето":

- Ангел Джумеров;
- Ирина Динева;
- **Васил Велев**;
- Милко Миланов.

Награди за цялостен принос към машиностроенето бяха присъдени и на инж. Атанас Димитров, инж. Стоян Стоянов, инж. Никола Митиков и инж. Димитър Радев.

Наградените компании и специалисти са пример за професионализъм, иновативност, устойчиво развитие и успешно присъствие на българските и международните пазари.

Поздравления от институции, партньори и приятели на ББКМ

По повод юбилея ББКМ получи множество поздравителни адреси от държавни институции, работодателски организации, професионални и браншови сдружения, образователни институции, международни партньори и компании от индустрията. Получените поздравления са висока оценка за дейността на Камарата и за приноса ѝ към развитието и популяризирането на българското машиностроене през последните 35 години.

Значителен медиен интерес към форума

Юбилейното събитие предизвика значителен интерес от страна на специализираните, регионалните и националните медии. Акцентите от дискуссионния панел, резултатите от анкетата и отличията на ББКМ бяха широко отразени в редица публикации, репортажи и интервюта.

Медийното присъствие на форума допринесе за популяризирането на актуалните теми пред машиностроителната индустрия и за поставянето във фокуса на общественото внимание на въпросите, свързани с конкурентоспособността, технологичното развитие и кадровото обезпечаване на сектора.

[Euronews Bulgaria](#)

✓ Експерт: С предложените параметри за Бюджет 2027 в обозримо бъдеще няма да излезем от дълговата спирала

Национално автошествие и митинг – протест за по-високи доходи организира КНСБ. Исканията са за 10% ръст на възнагражденията, недопускане на механични съкращения и по-висока минимална работна заплата. По темата говорят в ефира на „Добро утро, Европа“ Кирил Бошов, зам.-председател на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Високите енергийни цени, бюджетният дефицит и забавянето на икономическия растеж поставят България и Европа пред сериозни предизвикателства, коментира Кузман Илиев относно дизеловата сделка между САЩ и Русия и отражението ѝ върху европейската икономика. Според него икономическият ефект от сделката може да е ограничен, но диалогът между Вашингтон и Москва е положителен сигнал. „Санкциите, икономическата война, постоянните опити да се руши, а да не се гради, само отежняват обстоятелствата в икономиката“, заяви Илиев. Той подкрепи позицията на министър-председателя Румен Радев по темата, като посочи, че по-достъпните енергийни ресурси са важни за производството, транспорта и продоволствената сигурност.

Кирил Бошов акцентира върху бюджетната политика и необходимостта от ограничаване на дефицита. По думите му предложената бюджетна рамка за 2027 година не показва съществена промяна, а приходите продължават да се търсят основно чрез увеличаване на данъците и осигурителните прагове.

Не случайно нашата организация настоява бюджетният дефицит за следващата година да бъде 2% и смятаме, че е напълно възможно да се достигне до балансиран бюджет до 2029 г. По начина, по който се предлага сега – с растящ бюджетен дефицит, растящ дълг, растящи разходи за лихви, ниска производителност на труда и изпреварващо увеличаване на доходите, не смятам, че в обозримо бъдеще ще излезем от спиралата, в която сме тръгнали.

Бошов предупреди и за рисковете от облагането на т.нар. свръхпечалби, което според него може да се отрази негативно на инвестициите.

Имам огромен проблем с понятието „данък върху свръхпечалбата“, защото то е достатъчно субективно. Няма такъв икономически термин – „свръхпечалба“. Тоест този данък се въвежда, за да се вземат някакви пари и да се запуши една дупка.

Заради въвеждането на такъв данък не се правят необходимите реформи в другите сектори и не предприемаме никакви стъпки за излизане от този омагьосан кръг на дефицит, дълг, лихви и ниска производителност на труда, както и от всички останали негативни последици за икономиката.

Сред основните разногласия между работодатели и синдикати остава минималната работна заплата. „Минималната работна заплата трябва да е пряко свързана с производителността на труда“, посочи Бошов. По думите му през последните пет години доходите и минималната заплата са нараснали значително по-бързо от производителността.

Бошов призова за повече инвестиции в инфраструктура и за привличане на частен капитал към големи проекти, вместо икономическият растеж да се финансира основно чрез нови държавни разходи. По думите му България трябва да се стреми към растеж от поне 4% годишно, за да се доближава до средните икономически показатели в Европейския съюз.

Цялото участие гледайте [тук](#).

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Милена Ангелова: Европа не може да си позволи търговска война с Китай

Посланието на бизнеса по време на Деня на търговската политика на Европейската комисия беше ясно – не можем да си позволим **търговска война с Китай**. Причината е, че въпреки взетите мерки за осигуряване на доставките на критични суровини и редкоземни материали Европа все още няма алтернативен на Китай доставчик. Това коментира **доц. д-р Милена Ангелова, член на Европейския икономически и социален комитет и изпълнителен заместник-председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България**, в предаването „Бизнес старт“ по Bloomberg TV Bulgaria с водещ Христо Николов.

През ноември предстои голяма делегация от ЕС да посети Китай, за да промотира вноса на европейски автомобили в страната, за който Пекин предвижда нулево мито, както и на други стоки от Европа. Планирани са и редица експортни облекчения за европейските продукти.

Но според Ангелова икономическата сигурност трябва да се разглежда в нейната цялост, а не да се акцентира само върху външнотърговската сигурност.

„Нашите проучвания показват, че липсата на реално функциониращ вътрешен пазар в ЕС налага на европейските компании, когато търгуват с продукти, мито от 44% заради липсата на свързаност и допълнителни бариери, а в сферата на услугите то стига 110%.“

Ако тези проблеми бъдат коригирани, европейските производители ще работят много по-добре, категорична е тя.

На предстоящия днес Европейски съвет ще бъдат обсъдени също непосилните цени на електрическата енергия, както и липсата на финансиране поради нереализирания капиталов и инвестиционен съюз и на работна ръка.

Налагането на мита отклонява вниманието от реалните проблеми

В рамките на Деня на търговската политика на ЕК широко коментирани са били и веригите за доставка, като е отбелязано, че дори когато те вървят към диверсификация, поради ограниченията на търговската тайна, невинаги е ясно кой е реалният доставчик.

Според Ангелова ограничителната политика към Китай може да доведе и до включване на посредници във веригата като при диверсификацията на енергоносителите. Там процесът се осъжда, но източникът невинаги е променен, икономическата принуда и зависимости се запазват.

Предложението на ЕК, свързано с единни процеси на доставка или трупане на запаси, също не е отговор, тъй като динамиката на производство е толкова висока, че непрекъснато се променят веригите на доставка и реализация, счита събеседничката.

Търговската война не помага на никого, във все по-разделящ се свят, в който търговията се използва като оръжие, трябва да възприемем конструктивен и разумен тон, категорична е тя.

„Простото налагане на тарифи отклонява вниманието от реалните проблеми, а за Европа те по-скоро са свързани с намалената производителност на труда.“

70% от отварящата се ножица между ръста на БВП на Европа и САЩ се дължи на факта, че производителността на Стария континент е по-ниска, отбеляза Ангелова.

Според нея все по-бързото подписване на споразумения за свободна търговия от ЕК с финализирането на **споразумението с Меркосур** и очакваното официално подписване на споразумението с Индия през декември е стъпка в правилната посока.

Европейският бизнес не се възползва достатъчно от търговските споразумения на ЕС

За да може европейският бизнес да се възползва в по-голяма степен от споразуменията за свободна търговия на ЕС, трябва да се насърчи и интернационализацията му, отбеляза Ангелова и допълни, че това се отнася специално за малките и средни предприятия. В момента само 12,5% от МСП имат контакти с пазари в трети страни, а само 2,5% от тях сключват бизнес сделки с трети страни, добави тя.

Основната причина е липсата на информация и възможности една компания да бъде придружена в целия процес по достигане до трети пазари, смята събеседничката. Проблемът може да бъде разрешен в две насоки, отбеляза тя.

Първата е инструментите за подкрепа с помощта на изкуствен интелект да се интегрират в основан на AI единен портал, в който всяка компания да може да прави бързо предпазарно проучване. Предложението на всеки етап от пътуването компанията да може, посредством ваучерна схема с достоверни дотавчици, да се обръща към сертифициран консултант и да потърси повече информация.

Втората част от предложението се отнася за мрежата „Европа за бизнеса“, която ще подкрепя както големи, така и малки и средни предприятия. Тази мрежа трябва да подсили работещите инструменти и да елиминира неработещите, така че всяка европейска компания да достигне до нужната подкрепа, коментира Ангелова.

Вижте целия коментар във видеото - [ТУК](#).

[NOVA TV](#)

✓ Какво предвижда Бюджет 2027 и защо синдикатите излизат на протест

От КНСБ настояват минималната заплата да достигне поне 690 евро, а възнагражденията в общественения сектор да се повишат с минимум 10%

Работодателските организации от своя страна призовават за по-внимателен подход към увеличението на заплатите и допълнително ограничаване на публичните разходи. „За нас е важно минималната работна заплата да отразява възможностите на икономиката и на предприятията, да не разрушава пазара на труда“, заяви Добрин Иванов от КРИБ.

Целият репортаж гледайте [ТУК](#).

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Белелиев: Цените на електроенергията в България са необяснимо високи

Цените на електроенергията в България остават необяснимо високи въпреки рекордното производство от фотоволтаични централи, увеличения износ и инвестициите в батерии. Енергийният пазар се нуждае от по-добра интеграция с Европа, а конкуренцията с Китай изисква мерки за равнопоставеност на производителите. Това заяви **д-р инж. Димитър Белелиев, основател и ръководител на AmonRa Energy и член на НС на АИКБ**, в предаването „В развитие“ с водещ Георги Месробович.

По думите му през последните пет-шест години в страната са изградени значителни нови мощности, предимно фотоволтаични, но това не се отразява достатъчно на цените за потребителите. Според Белелиев причините може да са свързани с регулациите и присъединяването на нови мощности.

„За мен нещата, които се случват, не са логични“, изтъкна той и допълни, че потреблението не се е увеличило драстично, а развитието на електромобилността в България остава ограничено.

По-добра свързаност с европейския пазар

Белелиев смята, че една от причините за разликите в цените на електроенергията между Западна и Източна Европа, е недостатъчната свързаност на електропреносните мрежи. Европа осъзнава проблема и се очакват значителни инвестиции в преноса на електроенергия, посочи той.

Друг фактор е, че българският електроенергиен пазар все още не е достатъчно интегриран с европейския. По думите на Белелиев създаването на общоевропейска борса би помогнало за преодоляване на част от дисбалансите, тъй като пиковите в потреблението настъпват по различно време в отделните държави.

Той определи забавянето на либерализацията на електроенергийния пазар като една от причините за високите цени. Над 30% от пазара е обхванат от изкуствено определена по-ниска фиксирана цена, което намалява стимулите за потребителите да преместват потреблението си към часовете с по-евтина електроенергия.

Термопомпи и решения за бизнеса

Атмосфера Energy разширява дейността си към термопомпите и климатизацията, които Белелиев определи като естествено продължение на бизнеса с фотоволтаични системи и батерии.

Компанията работи основно на пазарите в Украйна, Румъния и Сърбия. Според Белелиев търсенето в момента изпреварва предлагането, като в Украйна основен фактор е недостигът на електроенергия, а в останалите пазари - цените. Той очаква търсенето да остане устойчиво още една-две години, преди ситуацията да се стабилизира.

По отношение на предстоящата зима Белелиев предупреди, че при тежки метеорологични условия електроенергийната мрежа в България може да бъде подложена на сериозно натоварване. При по-умерена зима обаче не очаква подобен проблем.

Ядрената енергия и конкуренцията с Китай

Белелиев смята, че ядрената енергетика има положителна роля, но не е универсално решение на енергийните проблеми. Развитието на малките ядрени реактори зависи и от намирането на подходящи решения за сигурността им.

Той обърна внимание и на силната конкуренция от китайските производители, които според него се възползват от по-ниски разходи за труд и други регулаторни различия.

„Някои компании използват много ниски, включително дъмпингови цени, за да завоюват пазарен дял.“

Като председател на Българската асоциация по електротехника и електроника (БАСЕЛ) Белелиев заяви, че организацията разговаря с правителството за въвеждане на изискване поне 51% от дадено изделие да е произведено в Европа при обществените поръчки, финансирани с европейски средства.

Според него подобна мярка би помогнала за създаването на по-равнопоставени условия за европейските производители.

Целия разговор гледайте във видеото - [ТУК](#).

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ "Булгаргаз" предлага с 34% по-висока цена на природния газ за ноември

„Булгаргаз“ предлага цена на природния газ за ноември от 59,08 евро за мегаватчас без цени за достъп и пренос, акциз и ДДС. Това показва заявление на дружеството, внесено в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) и публикувано на интернет страницата на регулатора.

Предложената от "Булгаргаз" цена на природния газ е с 34 процента по-висока от настоящата тарифа за октомври, утвърдена от КЕВР – 44,09 евро за мегаватчас.

В заявлението до КЕВР от дружеството посочват, че предложената стойност е с приблизително 30 процента по-ниска от цените на европейските газови пазари.

В ценовия микс за ноември са предвидени количества по дългосрочния договор за доставка на природен газ от Азербайджан, както и количества от терминала край Александруполис и от Турция. Планиран е и добив от подземното газохранилище в Чирен.

Предлаганата цена включва компонентите за природния газ на входа на газопрееносните мрежи и за дейността "обществена доставка". В нея е включен и компонент за покриване на разходите на „Булгаргаз“ за съхранение на количества в подземното газохранилище "Чирен" в изпълнение на задълженията по Плана за действие при извънредни ситуации.

Предстои КЕВР да вземе окончателно решение за цената на природния газ на закрито заседание, което ще се състои след общественото обсъждане.

✓ МФ изпрати проектбюджета за 2027 г. до Европейската комисия и Еврогрупата

Министерството на финансите изпрати официално до Европейската комисия и Еврогрупата проектбюджета за 2027 г., съобщи от ведомството.

С това страната ни изпълни в срок задължението си по отношение координацията на икономическите политики като държава – членка на еврозоната да представи документа до 15 октомври. Документът отразява основните фискални параметри за следващата година.

Това е първият бюджетен план, който България изготвя и представя в качеството си на пълноправен член на еврозоната. Документът е разработен въз основа на есенната макроикономическа прогноза на Министерството на финансите, одобрена от Фискалния съвет.

Ключов акцент в тазгодишния Проект на бюджетен план са представените мерки за излизане от откритата на 10 юли 2026 г. от Съвета на ЕС процедура при прекомерен дефицит за България.

В тази връзка изпратеният документ изпълнява и ролята на официален доклад за предприетите мерки. В него България представя конкретните действия и реформи в изпълнение на препоръката на Съвета на ЕС, която предвижда ясен график за коригиране на дефицита в рамките на допустимата референтна стойност от 3% от БВП до 2029 година.

Основният фокус на Бюджет 2027 ще бъде към трайно оздравяване на публичните финанси, ограничаване на държавните разходи, свиване на бюджетния дефицит и намаляване на размера на нов дълг спрямо предходните години, без промяна на основните данъчни ставки.

В проектбюджета ще бъдат заложили ключови параметри и политики, представени общо и в Проекта на бюджетен план. Социална подкрепа и доходи: предвижда се увеличение на пенсиите с около 8%, ръст на заплатите в бюджетната сфера с 5% и повишение на възнагражденията на педагогическите специалисти със 7,5%. Заложена е и подкрепа за семействата с деца, включително увеличение на детските надбавки и данъчните облекчения.

Приоритетни сектори: ще бъдат осигурени допълнителни ресурси за образование, здравеопазване, култура, спорт и сигурност, както и значителни инвестиции в отбранителните способности на страната (антидрон системи и противовъздушна отбрана).

Икономическа среда: предвиждат се мерки за оптимизация на администрацията, реформа в ТЕЛК за по-добър контрол на разходите, както и насърчаване на публично-частните партньорства за инфраструктурни проекти.

БНР

✓ Китай сигнализира, че доставките на редкоземни метали за ЕС ще продължат

Китай възнамерява да продължи износа на редкоземни метали за Европа, независимо дали търговското споразумение със САЩ бъде удължено след януари.

Втората по големина икономика в света е готова да продължи да издава разрешителни за износ на редкоземни метали за Европа, заяви говорителят на китайското Министерство на търговията Хъ Ядун пред CNBC в отговор на въпрос относно последиците от предстоящия краен срок, определен от САЩ.

През октомври миналата година Пекин затегна ограниченията върху целия износ на редкоземни метали – включително за продукти, съдържащи дори само 0,1% редкоземни метали с китайски произход. Този ход последва ново американско правило, разширяващо обхвата на "черния списък" на САЩ, така че да включва и дъщерни дружества (с мажоритарна собственост) на китайски компании, присъстващи в списъка на санкционирани субекти – мярка, която потенциално засяга около 20 000 китайски организации.

Въпреки това, САЩ и Китай се споразумяха да спендират тези мерки за една година по време на среща в края на октомври 2025 г. между китайския президент Си Цзинпин и американския президент Доналд Тръмп. Преди последната среща на върха между лидерите миналия месец, министърът на финансите на САЩ Скот Бесент заяви, че примирието е удължено с два месеца – до януари.

Междувременно търговското напрежение между ЕС и Пекин отслабна миналата седмица, след като европейският комисар по търговията Марош Шефчович се срещна с китайския министър на търговията Ван Вънтао в Пекин. Китай изрази готовност да използва механизъм за "зелен коридор", за да осигури непрекъснати доставки на редкоземни метали за Европа, като същевременно призова блока да подкрепи вноса в Китай на определени продукти от сектори с двойна употреба. Днес и утре се провежда среща на върха на лидерите на ЕС, на която се очаква да се разгледат и подробностите около търговските преговори с Китай.

✓ МАЕ ще ускори освобождаването на 100 млн. барела петрол от резервите

Вчетвъртък Международната агенция по енергетика (МАЕ) постигна съгласие да предприемат всички необходими стъпки за своевременното освобождаване на оставащите около 100 милиона барела от спешните петролни резерви, включително над 20 милиона барела дизелово гориво, съобразно националните обстоятелства на отделните държави, предаде Ройтерс. Целта е да се облекчи "продължаващото напрежение на петролните пазари, особено по отношение на дизеловото гориво". МАЕ посочи, че общият обем на запасите, които ще бъдат освободени, ще надхвърли първоначално договорените през март общо 400 милиона барела, като нейните членове са поели ангажимент да ускорят освобождаването на оставащите количества.

Според агенцията, около 330 милиона барела вече са били освободени в рамките на колективните действия, предприети през март 2026 г. в отговор на кризата в Ормузкия проток. От МАЕ заявиха, че страните членки ще приключат с освобождаването на останалите количества в най-кратки срокове, като се планира пускането на пазара на над 20 милиона барела дизелово гориво "възможно най-скоро".

Някои държави членки вече са освободили по-големи количества петрол от първоначално обещаните, докато други възнамеряват да увеличат своя принос. Това може да доведе до общ обем на освободените количества, който да надхвърли първоначалната цел от 400 милиона барела.

Освен това, МАЕ "насърчи онези свои членове, които разполагат с капацитет за добив и преработка на петрол, да увеличат предлагането на суров петрол и преработени продукти, и по-специално на дизелово гориво", като същевременно "подчерта значението на свободния поток в търговията с енергийни ресурси".

Investor.bg

✓ България е сред страните в ЕС с най-рязък годишен спад на индустриалното производство

България е сред държавите в Европейския съюз (ЕС) с най-сериозен спад в индустриалното производство на годишна база. През август то се е свило с 5,4%, показват предварителните данни на Евростат, публикувани в четвъртък.

През август в сравнение с юли промишленото производство, с отчитане на сезонните колебания, е намаляло с 0,5% в еврозоната и с 0,3% в ЕС. На годишна база то е спаднало с 1,1% във валутния съюз и с 0,2% в целия евроблок.

Най-голям спад на месечна база е отчетен в Белгия (5,1%), Ирландия (3,1%) и Португалия (2%), докато по ръст водят Швеция (6,5%), Естония (4,3%) и Нидерландия (2,6%).

Най-рязък спад на годишна база е отчетен в Ирландия (15%), Белгия (7,1%) и България (5,4%). Най-значително увеличение е регистрирано в Нидерландия (9,8%), Унгария (8,8%) и Дания (8,3%), сочат още данните.

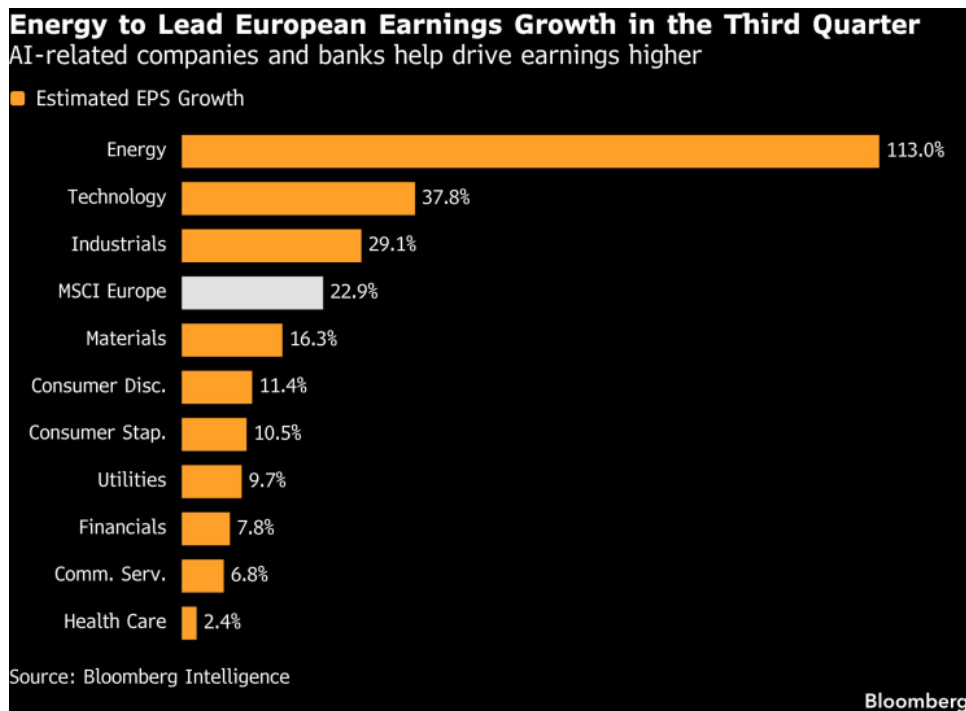
✓ Енергийните компании отново ще водят ръста на печалбите в Европа

Енергийните компании са на път да оглавят ръста на печалбите в Европа за трето поредно тримесечие на фона на високите енергийни цени заради конфликтите в Близкия изток и Украйна, които увеличават печалбите в целия сектор, съобщава Bloomberg.

Очаква се индексът MSCI Europe Energy да отчете ръст от 113% на печалба на акция. Според данни на Bloomberg Intelligence (BI) само този сектор ще допринесе за повече от половината от общия ръст на печалбите в Европа.

„Налице е недостиг на капацитет за преработка – не само в Европа, но и в световен мащаб“, заяви в интервю стратегът от BI Лоран Дуйе. По думите му, произтичащото от това ограничаване на доставките на горива поддържа цените на дизела и бензина високи спрямо тези на суровия петрол, което повишава маржовете на рафиниране.

Миналата седмица Shell отчете рекордни маржове на рафиниране, което дава представа какво да се очаква от големите петролни компании през настоящия сезон на отчетите. Същевременно от Equinor посочиха, че „необичайно високите“ маржове на рафиниране в Европа вероятно ще доведат до резултати за третото тримесечие за маркетинг, пренос и преработка, които надхвърлят предварителните прогнози.

Очакван ръст на печалбата за акция по сектори. Графика Bloomberg LP

Ръстът на печалбите при енергийните компании е „непропорционално“ висок в сравнение с останалите дружества в индекса Stoxx Europe 600, докато „деескалацията в Близкия изток остава непостижима“, посочват анализатори от JPMorgan в свой доклад.

По-високите енергийни цени ще създадат затруднения за някои други сектори, включително промишлеността и компаниите за потребителски стоки, макар че според анализаторите краткосрочното въздействие ще бъде ограничено.

Очаква се положителният ефект при печалбите на енергийните компании да надхвърли негативното въздействие при печалбите в други сектори, отбелязват анализатори от Deutsche Bank. „По-високите печалби в енергийния сектор би трябвало да доведат до нетен положителен ефект като цяло“, посочват още.

Освен очаквания ръст на печалбите през това тримесечие, инвеститорите ще търсят признаци за това доколко устойчиви са те, в случай че цените на петрола се понижат спрямо сегашните нива.

Петролът сорт Брент се търгува за около 105 долара за барел, но пазарът очаква цените да спаднат обратно към 50 долара, след като конфликтът в Близкия изток бъде разрешен, посочва Лоран Дуйе. „Ако това се случи, кои компании разполагат с правилния бизнес модел и наистина стабилен баланс?“.

Ръстът на печалбите в Европа през това тримесечие ще бъде още по-силно концентриран, като енергийните компании и тези в сферата на изкуствения интелект се очаква да осигурят 70% от общия ръст, въпреки че съставляват едва 19% от индекса MSCI Europe, сочат данни на BI. През предходното тримесечие тези две групи формираха 61% от общия ръст на печалбите.

Опасенията относно забавяне на AI разходите засилиха пазарната волатилност, тъй като инвеститорите се питат колко дълго може да продължи инвестиционният бум. Евентуално забавяне на инвестициите едва ли ще се отрази на печалбите през това тримесечие, но би могло да натежи върху растежа през 2027 г. или 2028 г., коментира Дуйе от BI.

Мениджър

✓ ЦИК определи 9373 избирателни секции в страната с машинно гласуване

Централната избирателна комисия (ЦИК) определи 9373 избирателни секции в страната с машинно гласуване, като в 2249 секции от тях се предоставят по две машини. Това съобщи от Комисията. Общият брой специализирани устройства за машинно гласуване е 11 622.

По време на заседанието Йордан Василев докладва, че в секции с от 300 до 779 избиратели ще се гласува с една машина, а в тези с над 780 избиратели с две машини. На въпрос, поставен от колегата му Георги Баханов, относно какви други критерии има за броя на машините в дадена секция освен броя на избирателите Василев отговори, че основният критерий е общият брой машини, с които разполага ЦИК.

И още, днес, 10 дни преди президентските избори на 25 октомври, ЦИК ще генерира ключовия хеш код за машинното гласуване.

Процесът е гаранция за автентичността на софтуера. Процедурата ще се проведе в защитена среда, осигурена от Министерството на иновациите и дигиталната трансформация.

За да се гарантира пълна прозрачност в изборния ден, този код ще бъде отпечатан на всяка контролна разписка, която машините издават след гласуване.

Кодът ще бъде официално вписан и в Решението за удостоверяване на съответствието на техническите устройства, което ще бъде публикувано на интернет страницата на Министерството на иновациите.

✓ ЕК предлага двегодишно отлагане на метановите правила въпреки критиките на еколозите

Европейската комисия предложи в сряда да отложи с повече от две години новите изисквания за мониторинг на емисиите на метан при вноса на изкопаеми горива, като даде на компаниите срок до май 2029 г., вместо до януари 2027 г., за да докажат, че доставките им отговарят на еквивалентни европейски стандарти.

Предложението идва след натиск от страна на индустрията и някои европейски правителства, които изразиха опасения за разходите по прилагането на правилата и за енергийната сигурност. То обаче не изпълнява исканията на част от държавите членки за тригодишно отлагане, предава Euronews.

Екологични организации осъдиха инициативата, като посочиха, че правилата за метана не застрашават енергийната сигурност на Европа и че настоящата криза в доставките е резултат най-вече от напрежението в Близкия изток и затрудненията в корабоплаването през Ормузкия проток.

Съгласно предложението вносителите ще имат срок до 31 май 2029 г. да докажат, че доставките им на изкопаеми горива през 2028 г. са отговаряли на европейските изисквания за измерване, докладване и проверка на емисиите на метан.

Правителствата в ЕС и енергийната индустрия настояват за отсрочка на фона на сътресенията на енергийните пазари, докато климатични организации обвиняват Брюксел, че отслабва наскоро прието законодателство, без да се справя с причините за кризата.

Страните от ЕС приеха правилата за ограничаване на метановите емисии през май 2024 г., като въведоха задължения за измерване, докладване и верифициране на емисиите от енергийния сектор като част от усилията за ограничаване на един от най-мощните парникови газове.

Последната енергийна криза обаче, която доведе до повишаване на цените и породила опасения за доставките на дизел и природен газ, засили притесненията, че новите изисквания могат допълнително да затруднят пазара.

Френският президент Еманюел Макрон наскоро се присъедини към призивите на индустрията за отлагане на правилата, които трябваше да влязат в сила в началото на 2027 г.

„Важно е също така да не отслабваме европейския производствен капацитет, докато се подготвяме за дългосрочни затруднения в доставките“, написа Макрон в писмо до председателя на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен.

Съединените щати, най-големият доставчик на втечен природен газ (LNG) за Европейския съюз, също нееднократно са изразявали недоволство от въздействието на правилата върху американските енергийни компании.

Европейската комисия вече предложи значителни облекчения, включително тригодишно спиране на действието на част от санкциите, предвидени в законодателството, в отговор на натиска от индустрията. Досега обаче тя не беше предлагала официално отлагане на крайния срок за съответствие.

Законът на ЕС изисква от вносителите на изкопаеми горива да предоставят информация за емисиите, свързани с производството на суровините. На практика това означава събиране на надеждни данни от производители, които често се намират на хиляди километри разстояние по сложни международни вериги на доставки.

Вносителите твърдят, че дори след предложеното временно спиране на санкциите продължава да има правна несигурност и настояват за повече време и по-ясни правила.

Екологичните организации обаче предупреждават, че дори ограничено отлагане може да отвори вратата за нови отстъпки, без съществено да подобри енергийната сигурност на Европа.

Те също така смятат, че повторното отваряне на законодателството може да накаже компании и държави производители, които вече са инвестирали в системи за мониторинг и докладване, като същевременно подкопае доверието в европейските правила.

„След лято с рекордни горещи вълни и горски пожари Европейската комисия разочарова европейските граждани, като отлага този жизненоважен климатичен закон, за да удовлетвори производителите и износителите на изкопаеми горива“, заяви Джак Корскадън от Environmental Investigation Agency.

От своя страна Естер Болендорф от Climate Action Network Europe заяви, че отлагането няма нито икономическа, нито стратегическа логика.

„В момент на нова криза с енергийните цени и напрежение на газовия пазар ограничаването на емисиите на метан може да освободи над 40 милиарда кубически метра газ от основните доставчици на изкопаеми горива за ЕС - количество, надхвърлящо половината от обема на американския втечен природен газ, внесен в съюза през 2025 г.“, посочи тя.

Предложението на Европейската комисия трябва да бъде одобрено както от Европейския парламент, така и от държавите членки. Очаква се то да бъде обсъдено от европейските лидери на среща на върха в Брюксел в четвъртък, заедно с темите за конкурентоспособността на европейската икономика и високите цени на енергията.

[Business.dir.bg](https://business.dir.bg)

✓ ЕЦБ разреши на „Уникредит“ да придобие контрол над германската „Комерцбанк“

Италианската банкова група "Уникредит" получи одобрение от Европейската централна банка (ЕЦБ) да увеличи дела си в германската "Комерцбанк" над 30% и да придобие контрол над нея, съобщи компанията, цитирана от ДПА.

Разрешението позволява на италианската банка да увеличава участието си без предварително определен горен праг и представлява важна стъпка към приключването на предложената размяна на акции. Очаква се останалите регулаторни процедури и условия да бъдат изпълнени до края на годината. Тогава "Уникредит" би могла да разполага с около 50% от правата на глас в германската банка и да поеме контрола над нея, пише БТА.

"Решението представлява важен етап в придобиването на "Комерцбанк" от "Уникредит" и подчертава положителната оценка на сделката от страна на ЕЦБ, както и доверието в солидните фундаментални показатели и силната позиция на "Уникредит" в рамките на европейския банков сектор", посочва италианската група в съобщението си.

През май "Уникредит" отправи оферта за всички акции на "Комерцбанк", която е част от германския борсов индекс DAX. Чрез предложението и финансови инструменти италианската банка си осигури достъп до малко под половината от капитала на германския кредитор. За приключването на размяната на акции обаче беше необходимо одобрението на ЕЦБ.

Решението на европейския банков надзор отваря път и към допълнителни покупки на акции на пазара. "Уникредит" може да отправи нова оферта, но подобен ход би увеличил разходите ѝ заради обичайната премия, която купувачите плащат при придобиване на компания.

ЕЦБ, която надзирава най-големите банки в еврозоната, нееднократно е подкрепяла трансграничните банкови сливания с аргумента, че те могат да укрепят единния европейски финансов пазар.

"Уникредит" се стреми да придобие "Комерцбанк" от около 2 години и продължава да увеличава участието си въпреки съпротивата в Германия. Италианската група вече има присъствие на германския пазар чрез "Хипоферайнсбанк" и вижда възможност за икономии за милиарди евро при евентуално обединение. Сред потенциалните мерки са съкращаването на хиляди работни места. Двете банки водят преговори за възможно сливане.

Германското правителство, което притежава малко над 13% от "Комерцбанк", се опитва да ограничи съкращенията по икономически причини. Банката има около 40 000 служители на пълно работно време в световен мащаб.

Берлин настоява "Комерцбанк" да остане самостоятелно публично акционерно дружество със седалище във Франкфурт и да запази ключовата си роля във финансирането на малките и средните предприятия в Германия.

✓ Гърция отхвърля съкращенията за земеделие и кохезия в бюджета на ЕС

Гърция няма да подкрепи намаляване на средствата за земеделие и кохезионна политика в следващия дългосрочен бюджет на Европейския съюз. Това заяви гръцкият премиер Кириакос Мицотакис при пристигането си на срещата на върха в Брюксел, предаде Ройтерс. Така Гърция се позиционира в лагера на т.нар. "Приятели на кохезията" по отношение на

дебатите за новия седемгодишен европейски бюджет, където е и България. На другия полюс са страните, които настояват за сериозни, многомилиардни съкращения в рамката, начело с най-голямата икономика на Европа, Германия.

Атина не е съгласна с предложението на ирландското председателство на Съвета на ЕС за бюджета. Според Мицотакис има разминаване между амбициозните цели на Европейската комисия и предвидените за изпълнението им финансови ресурси, съобщава гръцката обществена телевизия ЕРТ, цитирана от БТА.

Гръцкият премиер ще настоява в заключителния документ от срещата да бъде включен призив към Европейската комисия да разгледа допълнителни мерки за ограничаване на енергийните разходи. Той иска и по-голяма свобода за националните правителства да подпомагат домакинствата и компаниите, които са най-силно засегнати от поскъпването на енергията.

По думите му усилията на отделните държави трябва да бъдат допълнени от общоевропейски отговор на проблема. "Важно е наред с националните инициативи да има и един европейски отговор на този голям и сложен проблем, който засяга всички европейски държави", заяви Мицотакис.

3e-news.net

✓ Еврото си поема глътка въздух, докато сътресенията около изкуствения интелект разклащат долара

Щатският долар се насочва към първия си седмичен спад от пет седмици насам, отстъпвайки от скорошните си печалби под натиска на сътресенията около инвестициите в изкуствен интелект (AI) и понижението на доходността по американските държавни облигации. Това дава така необходимата подкрепа на еврото, което се възстановява от достигнатото 17-месечно дъно спрямо американската валута.

Разпродажбите на технологични акции, свързани с изкуствения интелект, се задълбочиха през седмицата, а напрежението се пренесе и към части от кредитния пазар. Инвеститорите, вложили значителни средства в компании по цялата верига на AI индустрията, започват да се съмняват дали операторите на центрове за данни ще успеят да постигнат достатъчна рентабилност навреме, за да обслужват задълженията си.

Това поставя под въпрос не само оценките на технологичните компании, но и по-широките икономически ползи от огромните инвестиции в изкуствен интелект. През последните години AI бумът подкрепяше очакванията за силен растеж на американската икономика и допринасяше за привлекателността на долара. Ако обаче инвеститорите започнат да преоценяват перспективите пред този двигател на растежа, валутата може да загуби част от предимството си.

Бягство към сигурността подкрепя американските облигации

На фона на нарастващата несигурност инвеститорите се насочват към американските държавни ценни книжа, традиционно възприемани като убежище в периоди на пазарни сътресения. Доходността по 10-годишните американски държавни облигации се очаква да отбележи най-големия си седмичен спад от повече от година.

Тук се очертава важна промяна в пазарната логика. Докато доскоро очакванията за силен икономически растеж в САЩ и мащабните инвестиции в AI подкрепяха долара, сега съмненията около устойчивостта на този растеж насърчават търсенето на облигации и отслабват американската валута.

Тази динамика обаче не означава автоматично, че доларът ще продължи да поевтинява. Посоката му ще зависи и от това дали опасенията около технологичния сектор ще прераснат в по-широко забавяне на американската икономика, както и от реакцията на Федералния резерв.

Валутните пазари: еврото се възстановява, но рисковете остават

В петък доларът поевтиня до 157,85 йени, като загубата му за седмицата достигна около 0,3%. Спрямо еврото американската валута също отстъпи приблизително с 0,3%, а единната валута се търгуваше на ниво от 1,1226 долара.

Индексът на долара, който измерва представянето му спрямо кошница от шест основни валути, достигна 101,89 пункта и се насочваше към седмичен спад от 0,2%.

Възстановяването на еврото идва след пет последователни седмици на понижения, през които единната валута загуби над 3% спрямо долара. Натискът върху нея беше свързан с опасенията за увеличаващия се държавен дълг на Франция и риска от затруднения с енергийните доставки през зимата.

Следователно отслабването на долара предоставя на еврото временна възможност за възстановяване, но не премахва собствените му уязвимости. За по-трайно поскъпване ще са необходими и по-благоприятни сигнали за икономическите перспективи на еврозоната.

При останалите основни валути британският паунд поскъпна с 0,5% за седмицата до 1,3303 долара, подкрепен от данните за неочакван растеж на британската икономика с 0,1% през август. Новозеландският долар се повиши с 0,7% до 0,5655 долара.

Австралийският долар обаче се очертаваше като изключение, със седмичен спад от 0,5% до момента на публикацията. Причината беше по-слабият от очакваното доклад за заетостта, който намали пазарните очаквания за ново повишение на лихвите в Австралия.

Федералният резерв: паузата става по-вероятна

Вниманието на валутните пазари е насочено и към следващото решение на Федералния резерв. Председателят на централната банка Кевин Уорш не даде ясни сигнали за бъдещата парична политика по време на годишната среща на Международния валутен фонд в Банкок. Той отбеляза единствено, че общата картина в световната икономика до голяма степен съответства на очакванията на Фед от септември.

Според инструмента FedWatch на CME Group пазарите оценяваха на 72% вероятността Фед да остави лихвите без промяна по-късно през октомври, спрямо 53% месец по-рано.

Очакванията за ново повишение на лихвите се засилиха след публикуването на по-високата от прогнозите инфлация в САЩ. Впоследствие обаче част от тези залози бяха оттеглени, след като представители на централната банка дадоха сигнал, че могат да изчакаят допълнителни данни, преди да предприемат следваща стъпка.

Това поставя долара в деликатна ситуация. От една страна, високата инфлация може да поддържа очакванията за по-рестриктивна политика и да ограничава спада му. От друга, отслабването на инвестиционния импулс около изкуствения интелект и възможното забавяне на икономическия растеж могат да намалят основанията за допълнително затягане на паричната политика.

Стратежът на ОСВС Сим Мо Сионг предупреждава, че ако корекцията във финансирането на AI индустрията се задълбочи, тя може да прекъсне инерцията на технологичния бум и да се отрази негативно на растежа на американската икономика.

Това е ключовият риск за инвеститорите: пазарът трябва да прецени дали става дума за временна корекция на прекалено високите оценки в технологичния сектор, или за по-съществено отслабване на един от основните двигатели на американския растеж.

Какво означава това за пазарите?

- Валутен пазар: доларът може да остане под натиск, ако опасенията за рентабилността на AI инвестициите се задълбочат и доходността по американските облигации продължи да спада. Това би създавало условия за по-нататъшно възстановяване на еврото, макар че фискалните и енергийните рискове в Европа остават пречка.

- Облигации: понижаващата се доходност по американските държавни ценни книжа показва засилено търсене на сигурност. Ако несигурността се разрасне, облигациите могат да продължат да привличат капитали, но бъдещата им динамика ще зависи и от инфлацията и решенията на Фед.

- Фондови пазари: технологичните компании и дружествата, свързани с центровете за данни и AI инфраструктурата, остават уязвими. Ако инвеститорите започнат да поставят под съмнение възвръщаемостта на мащабните инвестиции, натискът може да се разпространи към кредитния пазар и по-широкия борсов сегмент.

- Парична политика: вероятността Фед да запази лихвите без промяна нараства, но инфлационните данни все още не позволяват да се изключи ново затягане. Изказванията на централните банкери и следващите икономически показатели ще бъдат решаващи за валутите и облигациите.

Основният извод: възстановяването на еврото е преди всичко отражение на отслабването на долара, а не доказателство за фундаментално подобрение в европейската икономика. Пазарите навлизат в период, в който опасенията около възвръщаемостта на AI инвестициите могат да променят едновременно оценките на технологичните акции, доходността по облигациите и очакванията за лихвената политика. Ако съмненията се задълбочат, доларът може да загуби допълнително позиции, но при по-силни инфлационни сигнали или ново затягане на очакванията за политиката на Фед посоката може бързо да се обърне.

*Валутните курсове са актуални към 09:00 часа българско време на 16.10.2026 г., източници Reuters и Trading Economics.

✓ Инфлацията идва и по море: рекордни разходи за петролни превози разпалват цените

Цената на петрола вече не е единственият фактор, който определя колко плащат потребителите за горива, транспорт и храни. Рекордното поскъпване на морските превози се превръща в самостоятелен източник на инфлация, който постепенно

обхваща цялата икономика – от рафинериите и логистичните компании до земеделието, промишлеността и търговията на дребно.

Мащабът на проблема се вижда от пример, представен в публикуван анализ на Ройтерс. Превозът на около 2 млн. барела американски суров петрол до Япония със супертанкера *Esteem Explorer* в края на ноември ще струва приблизително 81 млн. долара, при средно едва 9,1 млн. долара за аналогично пътуване през 2025 г.

Транспортният разход достига 40,50 долара за барел – близо девет пъти повече от миналогодишното равнище. При цена на американския петрол около 95 долара за барел фрахтът вече се равнява на над 40% от стойността на суровината, при средно около 7% през 2025 г.

Това означава, че дори без ново поскъпване на самия петрол крайната цена на доставената суровина може да продължи да расте.

За Европа и България този процес създава риск от нова инфлационна вълна в момент, когато икономиката и домакинствата вече понасят последствията от високите енергийни разходи и геополитическата несигурност.

От 9 до 81 милиона долара: защо превозът на петрол поскъпна толкова

Причините за рекордните транспортни тарифи са свързани преди всичко с конфликтите в Близкия изток и Черноморския регион, които променят глобалните маршрути за доставка на петрол.

Атаките срещу кораби, опасенията за сигурността в Ормузкия проток и Червено море и военните рискове в Черно море принуждават корабните компании да използват по-дълги маршрути, да плащат по-високи застрахователни премии и да прилагат допълнителни мерки за сигурност.

Според данните, цитирани от Ройтерс, тарифите за превоз на петрол от района на Ормузкия проток и Червено море към Азия са достигнали рекордните 34 долара за барел.

Допълнителен натиск създава недостигът на свободни танкери. По-дългите плавания означават, че всеки кораб остава ангажиран за повече време, а наличният капацитет намалява.

При някои доставки на саудитски петрол се използват и прехвърляния между кораби, за да се ограничат рисковете. Това допълнително увеличава необходимия брой плавателни съдове.

От началото на конфликта с Иран през февруари фрахтовите тарифи за танкери от класовете *Suezmax* и *Aframax* по определени маршрути между САЩ, Азия и Европа са се увеличили четирикратно, показват данните на *Signal Ocean*.

В резултат собствениците на танкери реализират извънредно високи приходи. По информация на компанията дневните приходи от определени рейсове между Персийския залив и Азия са достигнали 1,3 млн. долара на кораб при средно около 55 хил. долара през 2025 г.

Така кризата преразпределя доходи по цялата енергийна верига: докато рафинериите, вносителите и потребителите понасят по-високи разходи, част от корабните оператори реализират рекордни приходи.

Как скъпият морски транспорт стига до цените в магазините

Един от най-важните изводи в анализа на Ройтерс е, че ефектът от поскъпването на петролните превози не се ограничава до бензиностанциите.

Според Кенет Медлок от Института „Бейкър“ в Хюстън всяко увеличение на транспортните разходи с 10 долара за барел може да повиши цената на бензина с около 23 американски цента за галон, или приблизително 6,1 цента за литър.

При примера с *Esteem Explorer* допълнителният транспортен разход спрямо миналата година се равнява на над 80 цента за галон бензин.

Въздействието върху икономиката се развива по няколко канала.

Първият е прякото поскъпване на бензина и дизела.

Вторият е увеличаването на разходите за автомобилен транспорт, селскостопанска техника и промишлено производство.

Третият е повишаването на цените на международните товарни превози, включително контейнерния транспорт, който използва петролни горива.

Тези разходи постепенно се включват в себестойността на храните, строителните материали, промишлените изделия и потребителските стоки.

Според Медлок инфлационният ефект прилича на „бавно движещ се влак“ – той не се проявява едновременно навсякъде, но колкото по-продължително се задържат високите транспортни тарифи, толкова по-устойчиво става отражението им върху крайните цени.

Това обяснява защо поевтиняването на суровия петрол невинаги води до незабавно намаление на цените по бензиностанциите или в магазините.

Европа: нов ценови шок в момент, когато инфлацията отново се ускорява

Европейската икономика е особено чувствителна към транспортната криза заради зависимостта си от внос на суров петрол, петролни продукти и редица промишлени суровини.

Най-новите данни на Евростат вече показват ускоряване на инфлацията. Според предварителната оценка годишната инфлация в еврозоната достига 3,8% през септември 2026 г., спрямо 3,2% през август. Основният двигател е енергията, чиито цени нарастват с 18,8% на годишна база при 14,3% месец по-рано. Инфлацията при храните, алкохола и тютюневите изделия се ускорява от 1,1% до 1,4%, а при услугите – от 3% до 3,2%.

Това показва, че енергийният шок вече се отразява върху общото ценово равнище, макар да е твърде рано да се определи каква част от ускорението се дължи конкретно на поскъпналия морски транспорт.

Още по-тревожна е ситуацията при европейските рафинерии. Според анализ на Financial Times от 14 октомври рязкото поскъпване на суровината и рекордните транспортни тарифи притискат рентабилността им. Маржовете в Северозападна Европа са спаднали от около 54 долара за барел в началото на септември до отрицателни стойности от минус 11 долара на 5 октомври, преди частично да се възстановят до около 3 долара.

Проблемът е, че цените на някои крайни петролни продукти не нарастват достатъчно бързо, за да компенсират поскъпването на суровината и доставките. Ако част от рафинериите ограничат производството си, това може допълнително да затегне пазара на дизел и авиационно гориво.

Възниква и парадоксална ситуация: в някои райони има наличен петрол, но той не достига до пазарите, където е необходим. Ройтерс съобщава, че в Северна и Южна Америка се натрупват количества тежък суров петрол, докато рафинериите в Европа и Азия изпитват затруднения с доставките заради прекомерно високите транспортни разходи.

Така недостигът на транспортен капацитет започва да функционира като ограничение на предлагането, дори когато физически наличният петрол не е недостатъчен.

За Европейската централна банка това създава риск от неблагоприятна комбинация между по-висока инфлация и по-слаб икономически растеж. Ако компаниите прехвърлят разходите към клиентите, потреблението може да отслабне. Ако ги поемат за своя сметка, печалбите и инвестициите ще бъдат под натиск. При продължителен шок тази комбинация увеличава риска от стагфлационна среда.

България: транспортът вече поскъпва по-бързо от общата инфлация

България посреща новия транспортен шок с вече ускорена инфлация и чувствителност към международните цени на горивата. Според окончателните данни на Националния статистически институт, публикувани на 14 октомври, годишната инфлация през септември достига 5,7%, измерена чрез индекса на потребителските цени. Хармонизираната инфлация, съпоставима с европейските показатели, е 5,6%.

На месечна база общият индекс намалява с 0,2%, но това прикрива съществени различия между отделните групи стоки и услуги.

Най-силно поскъпва транспортът – с 3,7% само за септември, следван от образованието с 3,2%. Храните и безалкохолните напитки увеличават цените си с 0,7%, а хлябът и хлебните изделия – с 1,1%.

Особено показателно е развитието на малката потребителска кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата. През септември хранителните продукти в нея поскъпват с 1,1% за месец.

Това означава, че въпреки отчетеното леко понижение на общото месечно ценово равнище, разходите за основни стоки и транспорт продължават да нарастват.

За България въздействието на скъпите петролни превози се усилва от зависимостта на вътрешната логистика от автомобилния транспорт. По-високите цени на дизела увеличават разходите за доставки на храни, селскостопанска продукция, строителни материали и промишлени изделия.

Транспортните компании предупреждават за необходимост от повишаване на тарифите заради горивата, като се посочват очаквания за поскъпване на логистичните услуги с над 10%. Най-уязвими са компаниите с дългосрочни договори за превоз, при които разходите за гориво се променят по-бързо от договорените цени на услугите.

Черно море: втори транспортен риск за българската икономика

Към глобалното поскъпване на петролния транспорт България добавя и специфичен регионален риск – влошаващата се сигурност на корабоплаването в Черно море.

Застрахователните разходи за някои танкери са нараснали от около 200 хил. до 2,5 млн. долара на плавателен съд. Тези стойности са показателни за мащаба на риска, но не представляват универсална тарифа за всички петролни доставки до България.

Напрежението се засилва и от последните инциденти, ударите с дроне срещу кораби в българската икономическа зона на Черно море, като товарният кораб HS Dignity беше потопен, както и пожари на два кораба в румънски териториални води след нападение с дроне от последните два дни.

Подобни събития могат да доведат до ново увеличение на застрахователните премии, ограничения на маршрутите и по-високи разходи за пристанищни и логистични услуги.

За рафинерията в Бургас и българските вносители на петролни продукти това означава по-голяма несигурност около цената и сроковете на доставките. След прекратяването на използването на руски петрол страната диверсифицира източниците си, но по-далечните доставки увеличават значението на морския транспорт.

По данни на платформата Fueleo към 15 октомври средната цена на бензин А95 в България е около 1,66 евро за литър, на дизела – 1,91 евро, а на пропан-бутана – 0,62 евро. Дизелът остава особено важен за икономиката, защото влияе непосредствено върху автомобилните превози, земеделието, строителството и снабдяването на търговските вериги.

Може ли кризата да бъде овладяна?

В краткосрочен план възможностите за ограничаване на поскъпването са свързани със сигурността на морските маршрути, освобождаването на транспортен капацитет, диверсификацията на доставките и евентуалното използване на стратегически петролни резерви.

На 15 октомври Ройтерс съобщи, че американската администрация обмисля облекчаване на ограниченията за определени санкционирани танкери, така че те да могат да превозват петрол, който не е обект на санкции. Целта е да се увеличи наличният корабен капацитет и да се намалят фрахтовите тарифи. Анализаторите обаче предупреждават, че ефектът може да бъде ограничен, включително заради застрахователните и регулаторните ограничения.

За европейските правителства по-ефективният подход би бил съчетание от мерки за енергийна сигурност и целева подкрепа за най-засегнатите домакинства и предприятия.

Общото намаляване на данъците върху горивата може временно да ограничи ценовия натиск, но има значителна бюджетна цена и не решава проблема с недостига на транспортен капацитет. По-целенасочени компенсации за уязвимите домакинства, обществения транспорт и определени икономически дейности биха ограничили социалните последици с по-малък риск от стимулиране на допълнително потребление.

За България особено значение имат прозрачността при формирането на цените на горивата, ефективният контрол върху конкуренцията и мерките за повишаване на енергийната ефективност в транспорта и производството.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Европа няма лесен изход от енергийния шок, предизвикан от войната

- Войната с Иран е увеличила с над 100 млрд. евро разходите на Европа за внос на изкопаеми горива
- Унгария, Чехия, Полша и Словакия настояват въвеждането на ETS2 да бъде отложено поне до 2030 г.
- Европейската комисия оценява възможността за данък върху извънредните печалби на енергийните компании

Лидерите на Европейския съюз търсят начини да ограничат рязкото поскъпване на енергията, но войната на президента Доналд Тръмп срещу Иран ги оставя с малко достъпни възможности за действие.

Рязкото увеличение на енергийните разходи е в основата на по-широкия дебат за конкурентоспособността на **Европа**, с който в четвъртък в Брюксел ще започне двудневната среща на върха. Конфликтът в Персийския залив повиши цените на петрола и природния газ, засили инфлацията и натежа върху икономическия растеж в 27-те държави членки.

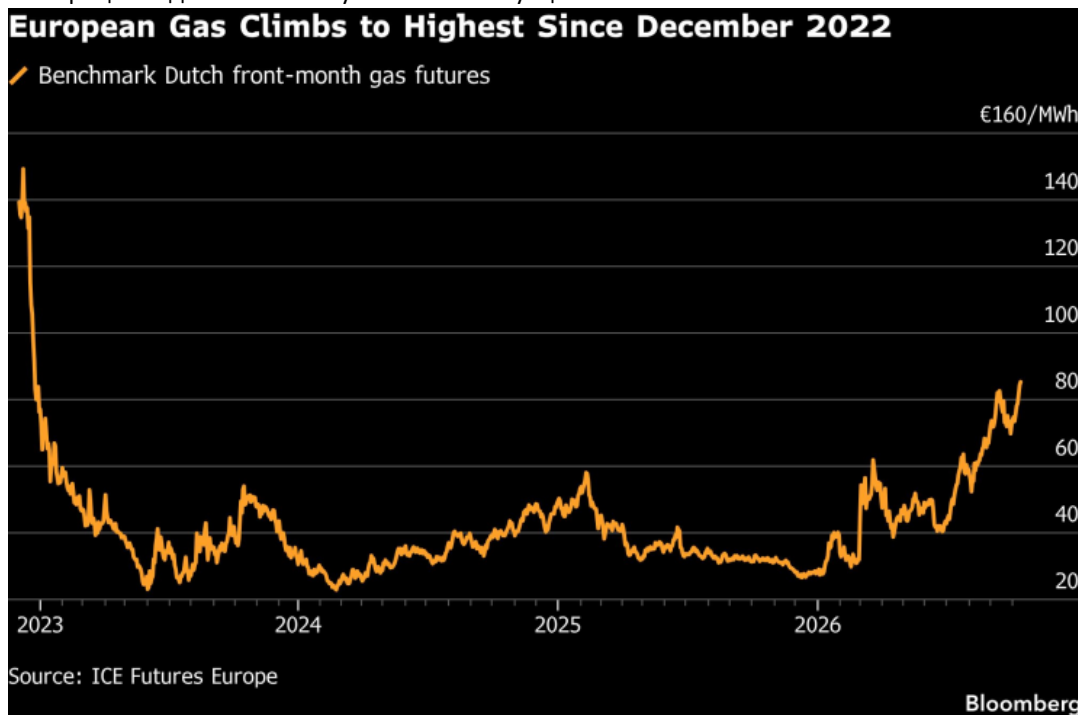
„Икономиката е слаба“, заяви латвийският министър-председател Андрис Кулбергс преди срещата. „Защо е слаба? Заради енергията. Енергията е горивото на икономиката, на износа и на производството. Ако не решим този проблем, всички ще пострадаме.“

Европейската комисия предупреждава, че няма бързо решение на кризата

Очаква се Европейската комисия, изпълнителният орган на ЕС, да предупреди лидерите на съюза, че няма универсално решение за овладяване на високите **енергийни цени**, съобщи високопоставен представител на ЕС, пожелал анонимност, тъй като дискусиите са поверителни.

Досега войната с Иран е увеличила сметката на Европа за внос на изкопаеми горива с над 100 млрд. евро. Междувременно газовите хранилища в региона са на рекордно ниски нива преди началото на зимния отоплителен сезон.

Държавите членки на ЕС също разполагат с ограничени възможности за реакция. Таваните на цените и намаляването на данъците изискват значителни бюджетни разходи в момент, когато публичните финанси са под все по-силен натиск. Високите лихвени проценти допълнително усложняват ситуацията.

Цените на природния газ в Европа достигат най-високото си ниво от декември 2022 г.

Цените на природния газ в Европа достигат най-високото си ниво от декември 2022 г.

ЕС разполага с малко, ако изобщо има такива, бързи решения. Европейската комисия обмисля да удължи съвместните покупки на енергия, да отложи прилагането на климатично правило за метана при вноса на изкопаеми горива и да продължи държавната помощ за най-тежко засегнатите отрасли.

Нито една от тези мерки обаче няма да ограничи цените в краткосрочен план, докато регионът остава зависим от вноса на петрол и природен газ.

Група от четири централноевропейски държави - Унгария, Чехия, Полша и Словакия - призова Комисията да преразгледа спорното разширяване на европейската система за търговия с емисии към сградите и автомобилния транспорт, известно като ETS2.

Страните настояват въвеждането ѝ да бъде отложено поне до 2030 г. вместо до момента предвидената 2028 г. Те се опасават, че мярката ще увеличи разходите за горива след влизането си в сила.

Италианският премиер Джорджа Мелони, която също подкрепя отлагането на ETS2, заяви в сряда, че е близо до споразумение с Комисията, което да позволи ограничаване на цената на природния газ, използван за производство на електроенергия.

Германският канцлер Фридрих Мерц също предложи значително намаляване на данъците върху електроенергията за всички потребители, но остава неясно дали има достатъчно средства за прилагането на мярката.

Лидерите на ЕС искат допълнителни мерки, но без конкретен план

Лидерите на ЕС ще призват Комисията да предложи допълнителни краткосрочни мерки срещу рязкото поскъпване на енергията, показва проект на заключенията от срещата, с който Bloomberg се е запознал. В документа обаче не се посочва какви конкретни действия трябва да бъдат предприети.

„Освен националните инициативи е важно да има европейски отговор на този голям и сложен проблем, който засяга всички европейски държави“, заяви гръцкият премиер Кириакос Мицотакис пред журналисти.

Паралелно със срещата на върха в четвъртък ще се проведе и заседание на Международната агенция по енергетика. Очаква се участниците да вземат решение относно ангажимента на държавите от Г-7 за бързо освобождаване на дизелови запаси на пазара.

Разногласията за въглеродния пазар затрудняват общия европейски отговор

Европейската комисия вече оценява потенциалните последици от въвеждането на общоевропейски данък върху извънредните печалби на енергийните компании. Идеята напомня за въведената след руската инвазия в Украйна през 2022 г. т.нар. вноска за солидарност, която на практика представляваше 33% данък върху свръхпечалбите на енергийните дружества.

Тогава Комисията въведе и таван на приходите за производителите на електроенергия, чиито разходи не зависят пряко от цените на изкопаемите горива, включително вятърните и соларните централи.

Подобна мярка обаче би срещнала съпротива от някои държави членки. Съществуват и опасения, че ограничаването на печалбите в сектора ще намали стимулите за инвестиции в петролни рафинерии. Тези инвестиции са необходими, за да се гарантират достатъчни доставки за гражданите и отбранителната промишленост на Европа.

Енергийният преход остава дългосрочният отговор на високите цени

Очаква се лидерите на ЕС отново да заявят, че енергийният преход е най-ефективният начин за трайно понижаване на цените. Държавите членки обаче остават разделени по въпроса за реформата на европейската Система за търговия с емисии.

Една група, включваща Испания, Нидерландия и скандинавските държави, смята, че механизмът е от ключово значение за конкурентоспособността на Европа в областта на водещите технологии. Според тези страни всяко отслабване на системата би подкопало дългосрочните цели на съюза.

Северните държави предупреждават за рисковете от отслабване на правилата за емисиите

Отслабването на Системата за търговия с емисии „би прехвърлило тежестта на намаляването на емисиите към други сектори на икономиката, в които възможностите за ограничаване на замърсяването често са по-ограничени и политически по-чувствителни“, написаха лидерите на Финландия, Дания и Швеция в писмо до Антониу Коща, председател на Европейския съвет. „Чистият преход на Европа навлиза в решаваща фаза.“

По-ниските цени на електроенергията изискват по-дълбока интеграция на европейския пазар

Според Симоне Талиапиетра, заместник-директор на изследователския институт Bruegel, лидерите на ЕС трябва да излязат извън рамките на краткосрочните решения за понижаване на цените на електроенергията.

„Трайното понижаване на цените на електроенергията изисква време и структурни решения, като например по-дълбока интеграция на европейската електроенергийна система“, заяви той. „Без решителна политическа подкрепа от лидерите на ЕС за този курс не е възможен реален напредък.“

✓ ЕК подготвя ускорена процедура за европейски конкурент на SpaceX

- Европейският съюз възнамерява да предостави бързо антимонополно одобрение за сателитно начинание, известно като „Проект Бром“ (Project Bromo), твърди източник, запознат с въпроса.
- Дискусиите са съсредоточени върху идентифицирането и изчистването на евентуални опасения, свързани с конкуренцията, още преди проектът официално да бъде внесен за одобрение. Очаква се документите да бъдат подадени в следващите седмици.
- Целта на проекта е създаването на компания, която да помогне на Европа да намали зависимостта си от американски доставчици на сателитни услуги, като например SpaceX на Илон Мъск. Освен това, инициативата ще послужи като тест за обновен подход на ЕС към сливанията и придобиванията.

Според запознат източник, Европейският съюз се стреми към бързо антимонополно одобрение за сателитен проект, разглеждан като отговор на блока срещу SpaceX. Това се случва след интензивни преговори с партньорите по проекта – Leonardo SpA, Airbus SE и Thales SA.

През изминалата година дискусиите бяха насочени към набелязване и разрешаване на потенциални проблеми, свързани с конкуренцията, преди официалното внасяне на проекта за одобрение, споделя източникът, пожелал анонимност. Макар компаниите все още да не са подали официално заявление, представители на ЕС очакват това да се случи в близките седмици, добавя той.

Инициативата, известна като „Проект Бром“, беше определена от председателя на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен като потенциален „европейски шампион“, заслужаващ подкрепа на най-високо ниво. Въпреки това, еврокомисарят

по въпросите на конкуренцията Тереса Рибера – вторият човек в йерархията по този ресор – предупреди, че проектът не може да разчита на „зелена светлина“ без щателна проверка от страна на регулаторите.

Планът предвижда създаването на компания, която да намали зависимостта на Европа от американски доставчици на сателитни услуги, като SpaceX на Илон Мъск. Проектът среща съпротива от страна на синдикати и доставчици, които изразиха опасения относно работните места и конкурентната среда. Това начинание ще бъде и едно от първите, които ще изпробват новия подход на ЕС към сливанията – подход, който е по-благоприятен към създаването на регионални гиганти, способни да се конкурират с американски и китайски компании.

При мащабни сделки, каквато е „Бромо“, регулаторите обикновено провеждат подробни предварителни разговори, за да изчистят евентуални пречки. Бързото одобрение на практика би означавало, че сделката получава зелена светлина още след т.нар. „фаза 1“ на проверката (която продължава малко повече от месец), при условие че компаниите предложат определени отстъпки, като например продажба на активи. Ако останат опасения относно конкуренцията, регулаторните органи на ЕС могат да започнат задълбочено разследване, което да продължи няколко месеца, преди да вземат решение дали да одобрят, или да блокират сливанията.

Европейската комисия, както и компаниите Airbus и Leonardo, отказаха коментар. Говорител на Thales не отговори веднага на запитване.

Миналия месец Фон дер Лайен посочи „Проект Бромо“ като пример за „индустриален шампион“ – какъвто е нужен на Европа, за да заеме водеща позиция в бъдещата космическа икономика. Изказването ѝ предизвика критики от страна на някои депутати в Европейския парламент.

В интервю за Bloomberg TV Тереса Рибера заяви, че публичната подкрепа за плана от страна на председателя на комисията „не означава, че няма да прилагаме и налагаме собствените си регулации“.

Капитал

✓ Бюджетният план на властта за 2027: плахо свиване на разходите, нов ръст на осигурителните прагове

Свиване на дефицита по европейската методология с 0.8 процентни пункта до 4.3% от БВП, по-малко разходи, но и по-малко приходи като дял от икономиката - това се вижда в бюджетния план на България за 2027 г., който правителството изпрати за съгласуване в Европейската комисия. В него са описани мерките, които страната предприема, за да стабилизира фискалната си политика, след като по-рано тази година беше поставена от Брюксел в процедура по свръхдефицит.

Това още не е пълният бюджет за 2027 г., но документът показва в каква посока са намеренията на управляващите. В него се виждат вече обявените от правителството идеи за увеличение на данъчните оценки на имотите, по-високи данъци за хазарта и нов данък върху ваучерите за храна. Но има и заложен нов ръст на минималните и максималните осигурителни прагове. Максималният се вдига с нови 100 евро до 2400 евро, докато за минималните осигурителни прагове по икономически дейности и квалификационни групи професии няма посочена конкретика с колко и кои ще са нагоре. Те вече бяха увеличени от 1 август тази година.

Освен това правителството е решило да направи отстъпка за шестте сектора, които догодина иска да обложи с еднократен данък свръхпечалба - 30% от него ще бъде преотстъпен за поддържане на капиталови буфери (които са регулаторно изискване към банките) или за инвестиране в нови дълготрайни материални и нематериални активи (от останалите засегнати сектори), става ясно от документа.

Като крайно - приходите догодина нетно ще нараснат с близо 1 млрд. евро до малко над 51 млрд. евро. Като дял от икономиката обаче те ще се свият спрямо тази година с 2.2 пр. пункта до 36.1% от БВП. Разходите на държавата пък се очаква да са 40.4% от БВП, или с 3 пр. пункта по-малко спрямо тази година. Това понижение обаче се дължи основно на приключването на Плана за възстановяване. А мерките, които правителството предприема в разходната част, имат скромнен нетен ефект от 57.3 млн. евро, или 0.04% от БВП.

Това е първият бюджетен план, който България изготвя и представя като член на еврозоната, тъй като страните членки подлежат на процедура по наблюдение и координация на икономическите политики. Заложената в него цел е до 2029 г. минусът в бюджета да бъде сведен до 3%. Трябва да се има предвид, че в изпратения до Брюксел документ данните са представени по европейската методология, т.е. на начислена основа, и те обикновено се разминават с числата в националния бюджет, който се изготвя на касова основа. Бюджетът на начислена основа отчита кога е възникнало задължението или правото на плащане, а не кога реално се превеждат парите.

По-нисък дефицит - основно чрез повече приходни мерки

Комбинация от по-високи приходи и ограничаване на разходите трябва да подобри бюджетното салдо с общо малко над 2 млрд. евро през 2027 г. до 4.3% от БВП. България обаче може да ползва т.нар. дерогация за разходите за отбрана и част от тях да не се включват в крайното изчисление за минуса в бюджета. Очакванията са ЕК да признае около 0.6% от БВП по тази линия. По принцип таванът на дерогацията е 1.5%, но заради процедурата по свръхдефицит за България той е намален на 0.9%.

Основният принос за свиване на минуса обаче се очаква да дойде предимно от приходната част - тя ще бъде увеличена с мерки за 1.96 млн. евро, докато мерките за намаляване на разходите нетно ще осигурят допълнителен ефект от едва 57.3 млн. евро.

Прогнозният растеж на приходите на сектор "Държавно управление" спрямо предходната година достига до 2%, като приходите ще възлязат на 51 млрд. евро, което е с почти милиард повече спрямо предходната година.

Данъкът върху свръхпечалбите е най-голямата отделна приходна мярка, която се очаква да донесе 800 млн. евро. Еднократният данък от 33% на горницата над средногодишната печалба за 2020-2025 плюс надбавка обхваща банки, застрахователи, хранителни вериги, телекомуникационни компании, обменни бюра и дружества за бързи кредити. Но ако преди се залагаше от тук да дойдат допълнителни 1.1 млрд. евро, сега от изчисленията липсват 300 млн. Вероятно това е отстъпката от 30%, която ще бъде дадена на банките за поддържане на капиталови буфери, а на останалите - за инвестиране в нови дълготрайни материални и нематериални активи.

Правителството планира да вдигне отново максималните и минималните осигурителните прагове, което се очаква да донесе съответно 265 млн. евро и 196 млн. евро допълнителен приход. Като се вземат предвид тези ефекти, приходите от социални осигуровки се очаква да се увеличат с 10.4% или с 1.2 млрд. евро.

Още 31.7 млн. евро държавата планира да събере от по-високи тол такси и винетки и 45.5 млн. евро от диференциране на тол таксите според класа въглеродни емисии.

Изпреварващо вдигане на акцизите спрямо акцизния календар от 1 март 2027 г. се очаква да донесе 220 млн. евро повече приходи, включително и от ДДС.

Догодина отново е предвидено разпределяне и на междинен дивидент от държавни дружества на база 6-месечен финансов отчет към 30 юни 2027 г., Той ще е в размер на 50% от отчетената печалба. Това е практика на няколко правителства подред.

Разходните мерки - почти невидим ефект

Предвидените мерки в разходите ще ги намалят нетно с едва 57.3 млн. евро или 0.04% от БВП. Причината е, че има съкращения, но срещу тях стоят и нови политики. Така например се предвижда 5% увеличение на разходите за персонал в държавната администрация, което ще струва допълнителни 278.6 млн. евро. За учителите е предвиден ръст на заплатите от 7.5%, което ще добави още 171 млн. евро към разходите. Пакетът от социални мерки и мерки в подкрепа на децата пък ще струва 142.6 млн. евро.

Част от увеличенията се компенсират с намаляване на някои разходи. Най-голям ефект се очаква от по-строг контрол на ТЕЛК-овете, което трябва да спести 228.7 млн. евро. Ефектът от вече предприетото съкращаване на разходите за персонал в бюджетната сфера с 10% се изчислява на 163.2 млн. евро. Допълнително намаление от 200.5 млн. евро се предвижда и от "оптимизиране на персонала" в силовите ведомства.

Правителството дава и заявка за премахване на автоматичните механизми в бюджетни сектори, в които възнагражденията растат всяка година заедно със средната работна заплата. Тяхното действие беше отменено за година с бюджет 2026, но все още стоят като текстове в ресорните закони.

Освен чрез конкретните мерки за ограничаване на разходите, се предвиждат и съкращения по отделни пера. Субсидиите догодина например ще са с 542 млн. евро по-малко, като ще паднат с 0.6 пр.п. до 1.6% като дял от БВП. Инвестиционните разходи ще намалят с 1.1 пр.п. до 4.3% от БВП, а капиталовите трансфери - с 1 пр. п. до 0.3%.

Дългът ще расте

Логично с растящите дефицити ще се увеличава и нуждата от ще дълг. Така той ще достигне 40.6 млрд. евро (или 31.1% от БВП) в края на 2026 г. и до 47.1 млрд. евро (около 33.3% от БВП) в края на 2027 г. "Основната причина за очакваното увеличение на дълга са прогнозите за нарастващи нужди от дългово финансиране в контекста на планираните бюджетни дефицити, рефинансиране на дълга в обращение, нарастване на разходите за отбрана и капитализация на държавни дружества", посочват от Министерството на финансите.

Разходите за отбрана - за самолети, патрулен кораб, друга техника

В документа се посочва, че разходите за отбрана са оценени по европейската методология на начислена основа и се получават, като към касовите текущи и капиталови разходи по функция "Отбрана" се включват корекции за времево изместване на база очакванията за доставките на капиталовите активи. Така те достигат 1.9% от БВП през 2025 г., 1.8% през 2026 г. и 2.4% през 2027 г. Този ръст през следващата година "е обусловен най-вече от капиталовите разходи, основно във връзка с очакваните доставки по проектите за "Придобиване на нов тип боен самолет", "Придобиване на многофункционален модул патрулен кораб за ВМС" и "Придобиване на основна бойна техника за изграждане на батальонни бойни групи от състава на механизирани бригада". Текущите разходи в сектор отбрана нарастват с 5.6% спрямо 2026 г.

Cross.bg

✓ Теми и гости в сутрешните блокове

БНТ, Денят започва"

- Тема: В Деня на авиацията и Военновъздушните сили на България: от 24-та авиобаза Крумово среща с военнослужещите, които проведеха мисиите по спасяване и обследване след ударите над Черно море
- Тема: Как ще се осигури сигурността по Източния фланг на НАТО? Коментар на Ангел Найденов и проф. Владимир Чуков
- Тема: Под риск ли са морските доставки на зърно и какви са алтернативните пътища?; Гост - Илия Проданов от Националната асоциация на зърнопроизводителите
- Тема: В световния топ 20: Българската студентка Мария Дренчева от INSAIT с престижна научна стипендия.

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: Президентски избори 2026; Гост - Костадин Костадинов, Възраждане
- Тема: Новият бюджет - ще се увеличат ли доходите ни догодина

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - стр. 1,2,3 - 41 211 вземат заплати, за да проверяват всичко и всички, ама ефектът е 0 - без Манолова

в. Труд - стр. 1,3 - Генсекът на НАТО Марк Рюте след среща с Румен Радев и Никушор Дан: Засилваме позициите по Източния фланг, ако е необходимо

в. Труд - стр. 1,4,5 - Една трета от народа лежал в болница тази година

в. Телеграф - стр. 1,4,5 - Тъпчат салами с нишесте и захар

в. Телеграф - стр. 1,7 - Една от ваксините аут от аптеките

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - стр. 4,5 - НАТО се събира заради атаките по корабите, от ЕС чакаме оборудване за новия център по сигурността

в. 24 часа - стр. 6 - € 660 минимална заплата догодина - с 12,80 по-ниско от възможната

в. 24 часа - стр. 7 - Мотори, АТВ-та, кемпери вече с месечна застраховка

в. Труд - стр. 3 - Производители на плодове и зеленчуци в писмо до премиера Радев: Разкрийте тайната за цените на храните

в. Труд - стр. 16 - Риболовци искат извънредна помощ от държавата

в. Телеграф - стр. 2,11 - Политически искри заради атаките над кораби

в. Телеграф - стр. 4 - Мицкоски иска Ива в Скопие

Водещи интервюта

в. 24 часа - стр. 1,10,31 - Проф. Елиза Стефанова: 41 пълни отличници избраха Алма матер пред чужбина - ще работят с водещи учени

в. Труд - стр. 1,10,11 - Проф. д-мн Ива Христова, директор на Националния център по заразни и паразитни болести, пред „Труд news": Ако се ваксинираме до края на ноември срещу грип, ще имаме имунитет

в. Телеграф - стр. 1,12,13 - Борис Геров, съосновател и управител на „Таурус-Академи": Учителят трябва да е мотиватор

Водещи анализи

в. 24 часа - стр. 9,10 - Как така се пречупи тревожният тренд все по-малко работещи у нас да хранят останалите

в. Труд - стр. 1,9 - Европеецът плаща войната на Зеленски

в. Телеграф - стр. 15 - Някога кренвиршите се правеха с 8 дни трайност

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2026 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.